

07

කෙතෙන් සිප්හලට



හොඳ කලා කෘතියක් කියවන සහාදයා අපූර්ව ආස්වාදයක් ලබයි. එවැනි ආස්වාදයක් ලැබෙන්නේ රසඥතාව ඇතිවිට ය. මේ රසඥතා වර්ධනය කළ යුතු ව ඇත්තේ එයින් සැබෑ මනුෂ්‍යයකු බිහිවනු දැකීම සඳහා ය. ශිෂ්‍යයන්ගේ රසඥතා වර්ධනයට මේ පාඩම ඉදිරිපත් කරමු .

ඇමරිකන් ලේඛිකාවක වන පර්ල් එස්. බර්ක් ලියූ, නොබෙල් ත්‍යාගය දිනාගත් "ගුඩ් අර්ක්" නව කථාව "සාරභූමි" නමින් සිංහලට පරිවර්තනය කරන ලද්දේ උරාපොළ හේමාලෝක හිමියන් සහ මහාචාර්ය හේමපාල විජයවර්ධන මහතා විසිනි. එම "සාරභූමි" කථාවෙන් උපුටා ගත් කොටසක් මෙහි දැක්වේ.

එක් නඟුලක් ඇති මිනිහෙකුට හාන්තට හැකි පමණට වැඩි තරම් ඉඩම් දැන් වං ළුං ට තිබේ. ඔහුට ලැබුණ අස්වැන්න ද එක මිනිසකුට අටුවේ තබන්නට හැකි ප්‍රමාණයට ද වැඩි තරම් ය. එහෙයින් ඔහු තමාගේ ගෙට තව කාමරයක් එකතු කළේ ය. කම්කරුවකු ද මිල දී ගත්තේ ය.

දිනක් ඔහු තම අසල් වැසි වීං ට කථාකොට "උඹේ ඔය පුංචි ඉඩම් කොටස මට විකුණලා, උඹේ ඔය පාඨ ගේ අත්හැරලා මගේ ගෙට ඇවිල්ලා මගේ ගොවිතැන් වැඩට උදවු දියන් " යයි කීවේ ය. වීං ද එසේ කෙළේ මහත් සන්තෝෂයෙනි.

ඉන් පසු ව නම් කලට වැසි ලැබුණි. එබැවින් ගොයම් පැළ ද වැඩුණේ ය. තිරිඟු කපා, කරල් විසාල මිටිවලට බැඳගන්නට පසු වතුරෙන් පිරුණ කුඹුරුවල ඒ දෙමහල්ලෝ එකතුව ගොයම් පැළ සිටවූහ. තමන් කිසිදිනක නොසිට වූ පැළ සංඛ්‍යාවක් වං ළුං ට මේ අවුරුද්දේ සිටවන්නට හැකි විය. මේ වාරයේ වර්ෂාව ඉතා තදින් ලැබුණ නිසා මෙයට කලින් වියළී තිබුණ ඔහුගේ ඉඩම්, මේ වසරෙහි පැළ සිටවන්නට සුදුසු තත්ත්වයක පැවතුණේ ය. එහෙයින් ම මේ වතාවේ අස්වැන්න වීං ට හා වං ළුං ට තනි ව ම කපා ගත හැකි නො වී ය. කුලියට ගත් ගම් වැසියන් දෙදෙනකුගේ ද සහාය ලැබ ඔවුහු අස්වැන්න කපා පාගා ගත්හ.

"හ්වෑං" නිවාසයෙන් මිලයට ගත් කුඹුරුවල වැඩ කරද්දී , ඒ පිරිහුණු විශාල පවුලේ කම්මැලි රඳළ තරුණයන් ගැන වං ළුං ට සිහි වුණේ ය. එම සිහි වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඔහු, සෑම උදයක ම තමා සමඟ කුඹුරට පැමිණෙන ලෙස තම පුතුන් දෙදෙනාට ද අණ කළේ ය. ඔවුන්ගේ කුඩා අත්වලින් කළ හැකි අන්දමේ බුරුවා හෝ හරකා දක්කාගෙන ඒම වැනි වැඩක් ඒ දරුවන්ට පවරන ලදී. වැඩක් කළ නොහැකි වූවන් තමන්ගේ සිරුරට

වැටෙන හිරු රැස්වල උෂ්ණයත්, හි විට දිගේ එහාට මෙහාට යෑමේ මහන්සියත් ඔවුන් විසින් වටහාගත යුතු ය යනු වං ලුං ගේ අදහස විය.

දැන් තමා දුප්පතකු නොවන නිසාත් මේ අවුරුද්දේ තරම් යහපත් අස්වැන්නක් කොයි ම කලකවත් නොලැබූ නිසාත් වුවමනා නම් දැන් තමාට වැඩකරුවන් කුලියට ගත හැකි නිසාත් ඔහු ඔලෑංට කුඹුරෙහි වැඩ කරන්න ඉඩ දුන්නේ නැත.

අස්වැන්න ගොඩගැසීමෙන් ගෙයි ඇවිදීමට තරම්වත් ඉඩ කඩ නොමැති වී ගිය හෙයින් ගෙට තවත් කාමරයක් එකතු කිරීමට ඔහුට සිදුවූණේ ය. අස්වැන්න එකතු කරන විට විසිරී යන ධාන්‍ය වර්ග කා දූම්ම සඳහා ඔහු උරන් කිඳෙනකු ද කුකුළු රංචුවක් ද මිල දී ගත්තේ ය.



මේ වර නම් කිසි ම කනගාටුදයක සිදුවීමක් ඔවුනට නො වී ය. වැඩිමහලු දියණියට එතෙක් කථාකිරීමට හැකියාවක් නොමැති වීමත් ඇය වයසට සුදුසු දේවල් නොකිරීමත් පමණකි, මේ දවස්වල ඔවුන් තුළ පැවති කණස්සල්ලට හේතුවන එක ම කාරණය. ඒ වැඩිමහලු දියණියට කළහැකි එක ම කාර්යය වූයේ තම පියා තමන් දෙස බලන විට ලදරු සිනහවක් පහළ කිරීම පමණකි.

ඇයට මෙබඳු ජීවිතයක් ගතකරන්නට සිදුවූණේ ජීවිතයේ පළමු වසර බියකරු වූ නිසා ය. භාමතෙන් ගතකරන්නට වූ නිසා ය. මෙසේ දෛවෝපගතව ඇගේ මුවෙන් වචන පිටවෙන තුරු මසක් මසක් පාසා ම වං ලුං බලාපොරොත්තු ව සිටියේ ය. අනික් දරුවන් මෙන් ඇය

ද “තාත්තේ ” යයි තමාට අමතන දිනය ගැන ඔහු නොඉවසිලීමක් වූයේ ය. එහෙත් කිසි ම ශබ්දයක් ඇය පිට නො කළා ය. ඇය සැම විට ම කෙළේ ඇගේ මිහිරි බොල් සිනහව පමණකි. එබැවින් ඇය දෙස බලන වං ලුං පුංචි මෝඩි, මගේ දුප්පත් පුංචි මෝඩි! යයි කෙඳුරුවේ ය.

“මම මේ පුංචි පැටියව වික්ක නම්, උන්ට මේ බව තේරුම් ගියවිට ඇය මරා දමාවි ” යයි ඔහු තමාට ම කියා ගත්තේ ය. ඔහු , මේ දරුවා නිතර ම ආශ්‍රය කෙළේ ඇය සැනසීමට ය, තමා සමග කුඹුරට ද ඇය ගෙන ගියේ ය. සමහර විට ඇය එහි දී නිශ්ශබ්ද ව ඔහු පසු පස ගමන් කළා ය. ඔහු ඇය ගැන සඳහන් කොට කථා කළ විට ඇය සිනහව පහළ කළා ය. වං ලුං ද ඔහුගේ පියා ද තම තමන්ගේ මුළු ජීවිත කාලය ගත කළ මේ ප්‍රදේශයේ අවුරුදු පහකට පමණ වරක් සාගතයකට ගොදුරු වීම සිරිතක් වශයෙන් පැවතුණේ ය. දෙව්වරුන් කරුණාවන්ත වුවහොත් - කලට වැසි වටහොත් අවුරුදු හතකට අටකට හෝ සමහර විට දහයකට වරක් මේ සාගතය සිදුවෙයි. බොහෝ විට මේ සාගතය සිදුවන්නේ වැසි වැඩි වීමෙන් හෝ නැති වීමෙනි. එසේ නො වුවහොත් උතුරේ ගංගා ඉතිරීමෙන් ද ඇත කඳු වල හිම පතනයෙන් ද මෙය සිදු වෙයි. එසේ ගලන ගංවතුර රට පුරා පැතිරී යන්නේ ශතවෂී ගණනක සිට ජල ප්‍රවාහ වේගය නතර කිරීමට බැඳ තිබෙන බැමි ද බිඳගෙන ඒවා යට කරගෙන කුඹුරුවලට ය.

එහෙයින් එහි ගොවියෝ ඉඩම්වලින් කලින් කල පැන ගොස් යළි ආපසු එති. එහෙත් වං ලුං නම් මින් පසු එන නරක අවුරුදුවල දී ඉඩම් අත්හැර නොගොස් යළිත් හොඳ අවුරුද්දක් එනතුරු යහපත් අවුරුදුවල ලැබුණ ප්‍රතිඵල විඳිමින් කල් ගත කරන්නට හැකි වන සේ තමාගේ කටයුතු සකස් කර ගැනීමෙහි යෙදුණේ ය. ඔහුගේ මේ ව්‍යායාමයෙහි දී දෙවියෝ ද ඔහුට ආධාර දුන්හ. අවුරුදු හතක් ගතවන තුරු ම ඔහුගේ අස්වැන්න සරු වී ය. සෑම අවුරුද්දක ම වංලුංට හා ඔහුගේ සහකාරයින්ට කපාගන්ට නොහැකි තරම් අස්වැන්නක් ඇතිවුණේ ය. ඔහු සෑම වසරක ම තම කුඹුරුවලට තව තවත් මිනිසුන් කුලියට ගත්තේ ය. අන්තිමේ දී ඔහු කුලීකරුවන් හය දෙනකු ගත්තේ ය. ඔහුගේ පරණ ගෙට පිටුපසින් අලුත් ගෙයක් ද සැදුවේ ය. ඒ ගෙය මිදුලට පිටුපස විශාල කාමරයකින් ද මිදුල දෙපස තවත් කුඩා කාමර දෙකකින් ද යුක්ත විය. වහලෙහි උළු සෙවිල්ලන ලදී. බිත්ති බඳිනු ලැබුවේ තම කුඹුරුවලින් ම ගත් මැටිවලිනි. ඒවා සුදුවට පිරිසිදුවට තිබුණේ සුදු හුණු ගැවු බැවිනි.

මේ අලුත් ගෙය කාමරවලට ඔහුත් ඔහුගේ පවුලත් පදිංචියට ගිය හෙයින් විං ප්‍රමුඛ කොට ඇති කුලීකරුවෝ පරණ ගෙය වාසයට ගියහ.

මේ කාලය වන විට වං ලුං, විං ගැන හොඳ අවබෝධයක් ඇති ව සිටියේ ය. අන්තිමේ දී ඔහු , විං තම වැඩකරුවන් අතර කංකානම වසයෙන් පත්කොට සැහෙන වැටුපක් ද දුන්නේ ය. ඔහු විංට ගෙවූයේ මසකට කැමත් දී රිදී දෙකක් පමණකි. වං ලුං, විං ට පෙරැත්ත කර කර කැවූ නමුත් විං තර නොවූයේ ය. එහෙත් කාශ වූ කුඩා වූ ඔහු කල්පනාකාරී මිනිසෙකි. ඔහු නිතර ම සතුටින් වැඩ කළේ ය. උදේ පටන් සවස් වන තෙක් ම එහේ මෙහේ දුව ඇවිදීමින් කියන්නට යමක් වෙතොත් එය දුර්වල හඬකින් කියමින් ඔහු වැඩ කළේ ය. ඔහු කථා කිරීමට වඩා නිශ්ශබ්ද ව සිටීමට ප්‍රිය කළේ ය. ඔහු පැයක් පැයක්

පාසා තම උදල්ල උස්සමින් හොලවමින් වැඩ කළේ ය. එසේ ම සෑම උදයක මෙන් ම සවස ද ඔහු වතුර හා පෝර පිරවූ බාල්දි කුඹුරට ඇද්දේ ය.

වං ලුංගේ වැඩට පැමිණි කිසියම් කුලීකරුවකු රුක් සෙවණක් යටට වී වැඩිවෙලාවක් නිදහනහොත් නැතහොත් පොදුවේ බෙද දෙන කෑම වර්ගවලින් තමාට අයිති ප්‍රමාණයට වඩා ගතහොත් එසේත් නැතහොත් ධාන්‍ය රැස් කරන කාලයේ යමකු තමාගේ බිරියට හෝ දරුවාට රහසේ එන්නට කියා සුද්ද කරනු ලබන ධාන්‍යවලින් ස්වල්පයක් ගෙනයන්නට දුනහොත් අවුරුද්ද අන්තයේ දී ස්වාමියාත්, වැඩකරුවාත් එකට කන බොන විට -

“අසවල් අසවල් අය ලබන අවුරුද්දේ කැඳවන්නට එපා යයි” විං තමාගේ කනට කොඳුරා කියන බව වං ලුං දැන සිටියේ ය.

ගත වුණ අග හිඟ කාලයේ දෙදෙනා අතර හුවමාරු වූ බෝංචි ඇට හා ධාන්‍ය ස්වල්පය නිසා ඔවුන් දෙදෙනා සහෝදරයන් මෙන් වූහ. වෙනසකට පැවතුණේ දෙදෙනාගෙන් බාලයා වූ වං ලුං වැඩිමල් තැන ගැනීම පමණකි. එසේ ම විං, තමා කුලියට ගත් අයකු බවත් ජීවත් වන්නේ වෙන අයකුගේ ගෙදරක බවත් සම්පූර්ණයෙන් අමතක නො කළේ ය.

පස්වෙනි අවුරුද්ද අවසන් වෙන්නට කාලය ආසන්න වෙමින් තිබුණි. මේ දිනවල වංලුං කුඹුරුවල වැඩ කළේ ඉතා අඩු වශයෙනි. ඉඩම් ප්‍රමාණය අධික වූ නිසා ඔහුගේ මුළු කාලය මිඩංගු වූයේ ධාන්‍ය වර්ග වෙළඳ පොළට ගෙනියන්නටත් කුලීකරුවන්ට අණ දෙන්නටත් ය. ඔහුට මහත් පාඩුවකට පැවතුණේ පොත පත කියන්නට හා ලියන්නට නොහැකිවීම ය. මේ පාඩුව ඔහුට වඩාත් දැනුණේ ධාන්‍ය වෙළඳ පොළේ දී කිසියම් ප්‍රමාණයකට තිරිඟු හෝ වී කොන්ත්‍රාත්තුවක් ලියූ විට එහි තේරුම කුමක් දැයි දැන ගන්නට නගරයේ උඩඟු වෙළඳුන් වෙත ගොස් මෙසේ කියන්නට සිදු වූ විට ය.

“මහත්තයා! කරුණාකරලා මේක කියවන්න ! මම හරි ම මෝඩයෙක් !”

එසේ ම කිසියම් කොන්ත්‍රාත්තුවකට ස්වකීය නම ලියන්නට සිදුවූ විට ඔහු වෙනුවෙන් තීන්තෙහි එබූ බුරුසුවක් ගෙන ආඩම්බර ලීලාවෙන් කවුරු හෝ ලිපි කරුවකු ඔහුගේ නම ලියන විට අනිත් ලිපිකරුවෝ ඔහු දෙස බලා අවඥාවෙන් නළලෙහි රැලි නැංවූහ. ඒ හැමට ම වඩා ඔහු ලජ්ජාවට පත්වුණේ එසේ තමා වෙනුවෙන් ලියන ලිපිකරුවා කවට කම් කරමින් මෙසේ කියන විට ය.

“ලුං කියලා ලියන්නෙ මකර ලයන්නෙත් ද? එහෙම නැත්නං බිරි ලයන්නෙත් ද?”

මෙහි දී ඔහුට කියන්නට සිදු වුණේ “ඒක තවුසෙට කැමැත්තක් ! මම මගේ නම දන්නේ නැති තරමට මෝඩයෙක් !” යන වචනයයි.

එක් අස්වැන්න සමයක, මෙවැනි දිනක, ධාන්‍ය වෙළඳ පොළෙහි ලිපිකරුවන්ගේ සිනහ හඬක් ඔහුට විදින්නට සිදු විය. සිනහ හඬ නැඟුවත් අතර අනුන්ගේ ඕපද්‍රව දෙඩීමට ම

කල්ගෙවන කම්මැලි රස්තියාදුකාර මිනිස්සු ද, වං ලුං ගේ පුත්තුන්ට වඩා වැඩිමහල් නො වූ කොල්ලෝ ද වූහ. ඔවුන්ගේ සිනහ හඬ අසා තම ඉඩම් උඩින් ගෙදර යන ඔහු කෝපයට පත් ව තමාට ම මෙසේ කියාගත්තේ ය.

“ඔය නගරයේ ඉන්න එක මෝඩයකුටවත් එක ඉඩම් අගලක් නැහැ. නමුත් උන්ට සිනහ වෙන්න හැකිවෙලා තියෙන්නේ මට ඔය කරදසි කොළවල අදින ලකුණු කියවන්න බැරි නිසයි.”

මෙසේ කීමෙන් පසු ඔහුගේ කෝපය නිවී ගියේ ය. ඔහු එදින ගෙදර ගිය විට තම වැඩිමහල් දරුවා තමා වෙත කැඳෙව්වේ “මට ලියන්න කියන්න බැරිකම ලජ්ජාවට කරුණක් තමා. මම මගේ වැඩිමහල් පුතා කුඹුරු වැඩෙන් අස්කරලා ඉස්කෝලෙකට යවනවා ඉගෙන ගන්න. ඊට පස්සේ වෙළෙඳ පොළට ගියහම මා වෙනුවෙන් ලියකියමන් එයා කරාවි. එතකොට ඉඩම් හිමියකු වන මට කරන ඔය විකාර නවතීවි ” යයි සිතමින් ය.

ඔහුගේ වැඩිමහල් පුතා දෙළොස් හැවිරිදි වයසැති උස දරුවෙකි. මවට සමාන පළල් මුහුණකුත් ලොකු අකුත් පියාට සමාන තියුණු බැල්මකුත් ඇති ඒ දරුවා තමන් ඉදිරියෙහි සිටින විට වං ලුං මෙසේ කීවේ ය.

“අද හිටත් කුඹුරෙන් වරෙන් ! කොන්තරාත් කියවන්නයි. මගේ නම ලියන්නයි ඉගෙන ගත්ත එකෙක් මගේ පවුලට ඕන. එතකොට මම නගරයේ දී ලජ්ජාවට පත්වෙන්නේ නැහැ”.

පියාගේ මේ වචනවලින් දරුවාගේ මුහුණ ප්‍රබෝධයෙන් පැහැපත් විය. ඔහුගේ ඇස් දිලිසෙන්නට වුණේ ය. දරුවා මෙසේ ද කීවේ ය.

“තාත්තේ , පසුගිය අවුරුදු දෙකේ ම මගේ හිතෙන් ඒක තිබුණා. නමුත් අහන්න බයෙන් හිටියා.”

මේ කතාව ඇසූ බාල දරුවා හඬන්නට ද දෙස් පවරන්නට ද පටන් ගත්තේ ය. හැඬුම ද දෙස් පැවරීම ද ඔහුට පහසුවෙන් කළ හැක්කකි. ඔහු කතාකරන්නට පටන් ගත් කාලයේ පටන් ම කැ ගසන, ශබ්ද නගන දරුවෙකි. තමාගේ කොටස අනුන්ගේ කොටසට වඩා අඩු නම් ඔහු නිතර ම හඬන්නට - ගතු කියන්නට සුදුනම් ව සිටියේ ය. මේ පුරුද්ද නිසා එදින ද ඔහු පියා ඉදිරියට හඬමින් අවුත් මෙසේ කීවේ ය.

“හා! මටත් බැහැ කුඹුරේ වැඩ කරන්න. මගේ අයිසා පුටුවක් උඩ ඉඳගෙන පහසුවෙන් මොනවත් ඉගෙන ගනිද්දී මම හරකෙක් වගේ වැඩ කරන එක හරි නැහැ. එයත් මමත් දෙන්න ම ඔබේ දරුවෝ!”

වං ලුං ට ඔහුගේ කරව්වලය ඉවසන්නට නොහැකි විය. ඔහු හයියෙන් හඬන විට ඕනෑ ම දෙයක් දෙන්නට වං ලුං සුදුනම් වූයේ ය. එහෙයින් ඔහු ඉක්මනින් මෙසේ කීවේ ය.

“හොඳයි හොඳයි, උඹලා දෙන්න ම පලයල්ලා. ඉතින් දේව කෝපයකින් එකෙකුට මොකුත් උණොත් මගේ ජාවාරම් කරගන්න තවත් දැනුම තියෙන එකෙක් ඉතුරු වේවී නෙව.”

ඉන්පසු ඔහු දරුවන් දෙදෙනාගේ ඇඳුම්වලට රෙදි ගෙනෙන්ට දරුවන්ගේ මව නගරයට පිටත් කර හැරියේ ය. ඔහු ද කරදසි කඩයකට ගියේ කරදසි ද බුරුසු දෙකක් ද මිල දී ගැනීමට ය. කඩකාරයා තමා ඉදිරියට අවුත් පෙන්වූ සෑම එකක් ගැන ම ඔහු සැක කළේ ය. එහෙත් අන්තිමේ දී ඔහු දරුවන්ට අවශ්‍ය ලිපිද්‍රව්‍ය එම කඩයෙන් මිලට ගෙන පිළියෙල කරගත්තේ ය.



ඔහු දරුවන් දෙදෙනා පිටත් කරන්නට අදහස් කළේ නුවර දෙරටුව අසල තිබුණ කුඩා පාසලකට ය. මේ පාසල පවත්වනු ලැබුවේ පසු ගිය අවුරුදුවල ආණ්ඩුවේ විභාගවලට ගොස් අසමත් වූ මහලු මිනිසකු විසිනි. මේ මහලු මිනිසා ජීවත් වූ ගෙයී මැද කාමරය ඉගැන්වීම සඳහා වෙන්කොට තිබුණි. ඔහු සෑම දිනයක ම යෙදෙන උත්සවයට අවශ්‍ය මුදල් සපයා ගත්තේ එසේ දරුවන්ට අකුරු ඉගැන්වීමෙනි. මෙහි ඉගෙන ගන්නා ළමයින් කම්මැලි වුවහොත් නැතහොත් උදේ සිට සවස් වන තුරු පාඩම් කළ පාඩම කියන්නට බැරිවුවහොත් තමාගේ හකුළන ලද අවානෙන් පහර දීම ඔහුගේ සිරිතකි. මෙහි ළමයින්ට විවේකයක් ලැබුණේ වසන්තයේ හා ගිම්හානයේ උණුසුම් දිනවල පමණකි. එබඳු දිනවල මහල්ලා දහවල් කෑමෙන් පසු නිදගනියි. එවිට ඒ කුඩා අඳුරු කාමරය ඔහුගේ නින්දේ ශබ්දයෙන් පිරී යයි.

මේ අතර එහි ළමයි එකට එකතු ව කොඳුරමින් ක්‍රීඩා කරමින් , අතන මෙනත විකාර රූප අදිමින් කල් ගෙවති. ඇතැම් විටෙක ඔවුහු මහල්ලාගේ එල්ලෙන විවර වූ හනු පෙදෙසෙන් ඉගිලී යන මැස්සෙක් දැක සිනාසෙති. මේ මැස්සා මහලු ගුරුතුමාගේ මුඛ විවරයට ඇතුළු වේද නැද්ද යන්න ආදී ප්‍රශ්න නගමින් ඔට්ටු ඇල්ලීමෙහි ද යෙදෙති. එහෙත් හදිසියෙන් ම ඇස් ඇර බලන මහල්ලාට කොල්ලන්ගේ ඔලමොලකම් අසුවෙයි. එවිට ඔහු උන් සියලු දෙනා ම අල්ලා ගෙන එකිනෙකාගේ ඔළුවලට තම අවානෙන් පහර දෙයි.

ඔහුගේ අවානේ හඬ ද දරුවන් අඬන ශබ්දය ද අසා අසල් වැසියෝ “අන්න හොඳ ගුරුවරයෙක් ” යැයි කියති. වං ලුං ද තමාගේ දරුවන් ඒ පාසලට යැවිය යුතුයැයි තීරණය කළේ නම් ඒ කරුණු නිසා ය.

ප්‍රථම දිනයෙහි දරුවන් පාසලට එක්කරගෙන ගිය වං ලුං ද තමාගේ දරුවන් ඉදිරියේ ගමන් නොකළේ පියා ද පුතුන් ද එක පේළියට යෑම නුසුදුසු වූ හෙයිනි. ඔහු එද නිල් ලේන්සුවක පිරවූ බිත්තර වගයක් ගුරුතුමාට තැගි වශයෙන් දුන්නේ ය. මහලු ගුරුතුමාගේ විශාල තඹ කණ්ණාඩි කුට්ටමට ද දිග කළුවන් ලිහිල් කබායට ද විශාල අවානට ද බිය වූ වං ලුං ඔහුට ආචාරකොට මෙසේ කීවේ ය.

“මහත්තයා , මෙන්න මගේ මොකුත් නොදන්න පුත්තු දෙන්න. ඉතින් මුන්ගේ හිස් ඔළුවලට යමක් දන්න නම් මුන්ට තළන්න ම ඕන. ඔබතුමාට මාව සතුටු කරන්න නම් උන්ට තළලා මොනවා හරි උගන්වන්න.”

ඔහු මෙසේ කියද්දී ඔහුගේ දරුවෝ දෙදෙනා බංකුවල වාඩිවී හුන් සෙසු ළමයින් දෙස බලා ඉඟි මැරූහ - විරිත්තුහ - උසුළු විසුළු කළහ. සෙසු ළමයි ද ඔවුන් දෙදෙනාට එසේ කළහ. දරුවන් දෙදෙනා පාසලෙහි නවතා පෙරළා ගෙදර යන වං ලුංගේ හදවත ආඩම්බරයෙන් පිරෙන්නට තරම් ලංවුණේ පන්ති කාමරයෙහි සිටි ළමයින් අතර උසිනුත් ශක්තිමත් කමිනුත් පැහැපත් කමිනුත් තම දරුවන් දෙදෙනාට සම වන එකෙකුවත් එහි නැතැයි ඔහුට හැඟුණ හෙයිනි. නගරයේ දෙරටුව පසුකරන විට ගමෙහි සිට පැමිණෙන අසල් වැසියකු ඔහුට මුණ ගැසුනේ ය. අසල් වැසියාගේ විමසීම්වලට උත්තර දුන් වං ලුං, “මම එන්නේ මගේ දරුවන් ඉගෙන ගන්න ඉස්කෝලේ ඉදල” යයි කීවේ ය. අසල්වැසියාගේ විස්මයානුකූල ස්වභාවය දුටු ඔහු “මගේ කුඹුරුවලට උන් දන් ඕන කරන්නේ නැහැ. උන් ඔන්න ඔහේ පුළුවන් තරම් අකුරු ඉගෙන ගත්තාවේ” යයි කීවේ මහත් නොසැලකිල්ලෙන් මෙනි.

එහෙත් ඔහු පසුකර යත් ම ඔහු තමාට ම මෙසේ කියා ගත්තේ ය. “වැඩිමලා නම් ඔහොම ඉගෙන ගෙන ලොකු උගතෙක් වෙන එකක් මට නම් පුදුමයක් නො වෙයි.”

එතැන් පටන් ඒ දරුවන් දෙදෙනා “වැඩිමලා” හා “බාලයා” යනුවෙන් ප්‍රකට නො වූහ - හඳුන්වනු නො ලැබූහ. ගුරුතුමා විසින් ඔවුනට නම් තබන ලදී. මහලු ගුරුතුමා ඔවුනට නම් තැබුවේ පියාගේ රැකීරක්ෂා ආදිය ගැන ද අසා දැන ගැනීමෙන් පසුව ය.

ක්‍රියාකාරකම 01

- i. වං ලුංගේ අප්‍රතිභත ධෛර්යය හා ආත්ම ශක්තිය හෙළි කරන අවස්ථා පාඩමෙන් උපුටා දක්වන්න.
- ii. එකල සමාජයේ උසස් පුද්ගලයකු ලෙස පිළිගත් අයකුගේ ලක්ෂණයක් ලියා දක්වන්න.
- iii. "වං ලුංග තිබූ එක ම සම්පත දරුවෝ ය." මෙය සනාථ කෙරෙන කරුණු කවරේ ද?
- iv. චීන ගොවි ජීවිතයේත් අපේ ගොවි ජීවිතයේත් දැකිය හැකි සමානතා මොනවා ද ?
- v. "ගොවිතැන සොබා දහම හා බැඳී පවතී." මේ කියමන තහවුරු කිරීමට පාඩමෙන් උපුටා ගත හැකි කරුණු පැහැදිලි කරන්න.
- vi. "මෙහි එන විං තම ස්වාමියාට පුදුමාකාර සෙනෙහසක් දක්වයි." මෙයට උදහරණ පාඩමෙන් ඉදිරිපත් කරන්න.
- vii. සුදුහුණුගැම, කිඹුල් කඳුළු, හුඹස් බිය, මඩ ගැසීම, බොල් හිනාව යන පදවල යටි අරුත් පැහැදිලි වන සේ වාක්‍ය නිර්මාණය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 02

නොයෙක් නොයෙක් අර්ථ ඇති පද එක අර්ථයක් වන සේ ගලපා සංක්ෂිප්ත කිරීම සමාස බව ඔබ පෙර පාඩමක දී අවබෝධ කර ගත්තෙහි ය. ඒ යටතේ දකාරාර්ථ සමාස හා අවයව සමාස යනු කවරේ දැ යි ඔබට පැහැදිලි වන්නට ඇත.

සමාස යටතේ විශේෂණ සමාසය හා අන්‍යාර්ථ සමාසය පිළිබඳ ව මෙහි දී ඉගෙන ගනිමු.

■ විශේෂණ සමාසය

මෙම පාඩමෙහි කුඩා අත්, යහපත් අස්වැන්නක්, පිරිමි දරුවෙක්, කනගාටුදයක සිදුවීමක් වැනි යෙදුම් ඔබට හමුවන්නට ඇත. ඒවා විශේෂණ සමාස වේ. පහත සඳහන් උදහරණ ද කියවන්න.

"අඳුරු කුටිය තුළ දෙරගුළු ලා ගෙන
ගයන ගීතිකා යදින යාතිකා දෙවියන් හට නෑසේ"

"ගයමින් මියුරු ගී සවනට මී හෙළන
රගමින් අතුපතර ලොව ලස්සන කරන"

ඉහත සඳහන් ගද්‍ය හා පද්‍ය පාඨයන්හි ඉරි ඇඳී පද පිළිබඳ ව විමසා බලමු.

අඳුරු ස්වභාවයක් ඇති කුටිය	-	අඳුරු කුටිය
මියුරු වූ ගී	-	මියුරු ගී

යනුවෙන් ඇතැම් පද අනන්‍ය කැටිකර ඇත. මෙසේ පෙරටුව එන විශේෂණ පදයක් විශේෂණ පදයක් සමග ගලපා තනි පදයක් ලෙස සකස් කර ගැනීම "විශේෂණ සමාස" නම්වේ.

තවත් උදහරණ කීපයක් විමසා බලමු.

රතු පැහැ ගවුම - රතු ගවුම
(විශේෂණ) (විශේෂ්‍ය)

සමින් සැදූ බැගය - සම් බැගය
නිල්වන් වූ අහස - නිල් අහස

විශේෂණ සමාසය නැවත කොටස් තුනකට බෙදිය හැකි ය.

1. සංඛ්‍යා පූර්ව පද විශේෂණ සමාසය
2. උපමා පූර්ව පද විශේෂණ සමාසය
3. උපමා අපර පද විශේෂණ සමාසය

- බුදුහු පස්යොදුන් මඟ ගෙවා සැවැත් නුවරට වැඩියහ.
- දන පරමිතාව දසපාරමිතාවලින් එකකි.
- නා හිමියෝ පිරිස පංචශීලයෙහි පිහිටවූහ.

ඉහත කළු අකුරින් ඇති පද පිළිබඳ ව අවධාරණය කරමු.

යොදුන් පහ - පස්යොදුන්
පාරමිතා දහය - දසපාරමිතා
ශීල වර්ග පහ - පංචශීලය (පන්සිල්)

ඉහත සඳහන් පරිදි සංඛ්‍යා නාම පදයක් විශේෂණයක් ලෙස යෙදී අනෙක් පදය හා ගැළපීම සංඛ්‍යා පූර්ව විශේෂණ සමාසයයි.

“පාපියුම් බිඟු රොන් සලාවන් දිලි රුවන් නුපුර ගොසේ”
“දූරිය මල්හිනාවකින් මුව සරසා සිටියා ය.”
“ගල්හිතක් ඇත්තකු මෙන් පෙනුණ ද සිරිමෙවන් අහිංසකයෙක් විය.”

ඉහත දැක්වෙන තද කළු අකුරින් ඇති පද පිළිබඳ ව අවධාරණය කරමු.

පියුමක් වැනි පා - පාපියුම්
මලක් වැනි හිනාව - මල්හිනාව
ගලක් වැනි හිත - ගල්හිත

යම්කිසි පදයක් උපමාවක් වශයෙන් පදයේ මූලට යෙදී අන්‍ය පදයක් හා සමාස වූ විට එය උපමා පූර්ව පද විශේෂණ සමාසය යි.

වදිමු සුගත ශාකාසිංහ සසර දිනු බුදු පියා.
කවි සිළුමිණ සැබවින් ම කවිසිළුමිණකි.

ඉහත තද කළු අකුරින් ඇති පද පිළිබඳ ව අවධාරණය කරමු.

- ශාකා වංශයට සිංහයකු බඳු ව - ශාකාසිංහ
- කාවායයන්ට සිළුමිණක් බඳු ව - කවිසිළුමිණ

යම්කිසි පදයක් උපමාවක් වශයෙන් පදය අවසානයේ යෙදී ගැළපුණු විට එය උපමා අපර පද විශේෂණ සමාසය නම් වේ.

අන්‍යාර්ථ සමාසය.

- » රකුස් විලස් ගති සහසැස් මෙලෙසින
- » දෙව් බඹ නර සව් සකුන් පිදු ඒ තිලෝනා
- » සකි සඳ පෙනේ සමනොල ගල නැගෙනහිර

ඉහත සඳහන් තද කළු අකුරින් ඇති පද පිළිබඳ ව විමසා බලමු.

සහසැස් යන පදය 'දහසක් ඇස් ඇත්තා' යන අර්ථය දෙයි. එහෙත් ඉන් කියවෙනුයේ ශක්‍රයා ගැනයි.

තිලෝනා යන පදය 'කුන් ලෝකයට නායක වූ' යන අර්ථය දෙයි. එහෙත් එයින් අදහස් වන්නේ බුදු රජුන් ගැනයි.

නැගෙනහිර යන්න 'නැගෙනහිරු හිරු' යන අර්ථය දෙයි. එහෙත් එයින් අදහස් වන්නේ දිසාවක් පිළිබඳ ව ය.

මෙලෙස සමාස වන පදවලින් දැක්වෙන අර්ථයට වඩා වෙනස් අර්ථයක් ප්‍රකාශ වේ නම් එය අන්‍යාර්ථ සමාසයයි.

තවත් උදාහරණ කීපයක් විමසා බලමු.

පෙනි සියයක් ඇත්තේ යම් මලකට ද එය - සියපතයි.
එනම් නෙළුම් මලයි

දිනය කරන්නේ යමෙක් ද එය - දිනකරයි.
එනම් හිරුයි.

තරු අතර අධිපති යමෙක් ද එය - තරුපතියි.
එනම් සඳයි.

ක්‍රියාකාරකම 03

පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

සමාස වීමට පෙර පද සමූහය	සමාස වූ කල	සමාස නාමය
පාරමිතා දහය	දසපාරමිතා	සංඛ්‍යා පූර්ව විශේෂණ සමාසය
පිටක තුන
මුතු වැනි දසන්
අකුසල් දහය
පද්මයක් වැනි පාද
කහ පාට කුරුල්ලා

ක්‍රියාකාරකම 04

1. මේ පාඩමේ ඇතුළත් වර්ත ලැයිස්තු ගත කරන්න.
2. ස්වාමි සේවක සබඳතාව කෙසේ පැවතිය යුතු ද යන්න වං ලුං, පිං වර්ත ඇසුරින් සාකච්ඡා කරන්න.
3. සාරභූමි නවකතාවේ ඉතිරි කොටස් ගුරුතුමා සමඟ සාකච්ඡා කරමින් රසවිඳින්න.
4. ඔබ කිය වූ වෙනත් පරිවර්තන කෘතියක් පිළිබඳ රස වින්දනයක් කරන්න.
5. වං ලුංගේ ගොවිපොළ වික්‍රයට නඟන්න.
6. අපේ ගොවි ජීවිතය හා වං ලුංගේ ජීවිතය පිළිබඳ සැසඳීමක් කරන්න.

පැවරුම්

1. “කලට වැසි ලැබුණි. වතුරෙන් පිරුණු කුඹුරුවල සියල්ලෝ එකතු ව ගොයම් පැළ සිට වූහ. ගොයම් පැළ සිටුවා වල් නෙළා නිසි කලට පොහොර යෙදීම නිසා අස්වැන්න ද බෙහෙවින් සරු විය. අස්වැන්න නෙළුවේ ගොයම් කයියකිනි. එය බොහෝ ආනන්ද ජනක ය.”

ඉහත විස්තරයට යෝග්‍ය මාතෘකාවක් යටතේ වාක්‍ය රචනයක් ලියන්න.